Törvényszéki lajstromozási szám: 128.
(Dos. No. 484—1939. Trib. Cluj.)

Serv. Cenz. C. VI. A. Cluj.
BUNE DE IMPRIMAT.

XLIX. évf. Cluj, 1939. junius. 6. szám.

UNITÁRIUS KÖZLÖNY

A VALLÁSOS ÉS ERKÖLCSÖS ÉLET ÉBRESZTÉSÉRE
KIADJA A DÁVID FERENC EGYLET

Alapitotta: DR. BOROS GYÖRGY.

A szentlélek elleni bünök.

Egy nehány évvel ezelőtt (1935-ben) jelent meg *Peabody G. Ferenc*-nek, az amerikai hirneves tudósnak és vallásos szellemnek *„A lélek egyháza“* cimü könyve *Szent-Iványi Sándor* gondos forditásában. Ebben a könyvben fel vannak sorolva a lélek egyháza elleni bünök is, amelyeket *a szentlélek elleni bünöknek* is vehetünk mai értelemben. Ezeket a bünöket felsoroljuk a szerző szavaival; lapunk terjedelméhez mérten csak a fontosabb megállapitásokat. (Peabody G. Ferenc—Szent-Iványi Sándor: A lélek egyháza 56—65 l.).

— Az első bünt igy nevezhetnők „lelki irástudatlanság.“ Ezt a kifejezést azonban nem szabad összetévesztenünk a történelemben, vagy irodalomban való járatlansággal, sem a müveltség hiányával. Egy lelkileg irástudatlan egyén ugyanakkor szorgalmas tanuló, sőt igen alapos készültségü tudós is lehet. Ami nála hiányzik, az csupán a megfelelő felfogó és belátó készség a lelki befolyások és a lelki valóságok iránt. Még az is lehetséges, hogy áldozatos harcra is kész azért a hitért, melyet a szenteknek hajdan kinyilatkoztattak, de nem tudta magáévá tenni azt a hitet magát, mely a szenteket szentekké tette. Lehet, hogy sokat tud a vallásról általában, neki magának azonban nincs vallása. Az ilyen egyén kiváló irástudó lehet a betü birodalmában, de irástudatlan a lélek országában. Annyira el lehet foglalva Isten létének filozófiai és teológiai bizonyitékaival, hogy közben eszébe sem jut saját vallásos életének bizonyságaival foglalkozni.

A lelki irástudatlanságnál sokkal bonyolultabb az a másik belső gyengeség, mely *a lélek egyházában* gyakran előfordul. Ennek a bünnek *a lelki ön-elégségesség* nevet adhatjuk. Az Istentudatosság és az Ő gondviselésének érzete oly felemelővé és tö-

kéletesen kielégitővé magasztosulhat, hogy birtoklója valósággal félrevonul a világtól s mintegy magasabb horizontról, felsőbbségesen néz a társadalomra. Az a három tanitvány, kik Jézust elkisérték volt a hegyre, szerettek volna mindig ott maradni, Mesterük társaságában, a nagy tömegtől távol, a szabad látóhatár birtokában. A zajos tömeg a hegy lábainál visszataszitólag hatott rájuk emelkedett látomásaik közben. A vallásos élmény gyakran jár hasonló következményekkel s felidézi a lelki ön-elégségesség bünét. Mig a tekintély egyháza elmarasztalja hiveit büneikben s megtérést kiván tőlük, addig *a lélek egyháza* visszaadja hiveinek a nagyra-hivatottság érzetét s vele a bátorságot, a reménységet és az örömet; ugyanakkor azonban saját érdemeinek oly felismerésére is vezetheti az egyént, hogy az már a bünnel határos.

Az „utolsó itélet"-ről festett nehány középkori képen látni lehet a szentek csoportját elkülönitve a bünösök csoportjától. A fenséges boldog állapot, melyben a szentek vannak, éles ellentét kiélezésére ad alkalmat a festőnek, ha a válogatott kinzási módszereket kivánja szemléltetni, melyekben a bünösök vonaglanak. Amint azonban a szin, glória és ragyogás között magukra a szentekre nézünk, valósággal megdöbbentően hat az az önelégült nyugalom, mely e ragyogó alakok arcán elömlik. Mily egykedvüen szemlélik ezek a bünösök kinlódását. Pihenőre eresztett szárnyakkal, zavartalan nyugalommal, mintha csak mondanák: „Mi vagyunk a boldogok serege és mi tudjuk is ezt. Még az elátkozottak szenvedései sem zavarhatják meg e mennyei örömünket".

Az önmegelégedésnek hasonló kisértése fenyegeti a szabadelvü keresztény napsugaras, vidám felfogását is néha. Kiszabadult a tekintély béklyói és a régi hitformák korlátai közül: „Hiszek az ember mindig előbbre és feljebb haladásában. Arccal a világosság felé, a világmindenség szépsége és jósága diadallal töltik el a lelkét s ő csatlakozik a jólismert derülátó énekhez:

Isten az ő mennyországában székel, minden rendben van a világon.

Áldott egy hit ez, kiküszöböli a beteges alsóbbrendüségi érzést, megerősiti a jó kedélyt, társadalmi jótékonyság végzésére buzditja az egyént, — ugyanakkor azonban hiányzik belőle az alázat, a tisztelet, a töredelmesség. A büntudat, mely a keresztténység életében oly nagy szerepet játszott századokon át, gyakran torz jellemeket, nem-őszinte alázkodásokat eredményezett; ugyanakkor azonban megmentette az egyént a másik végletbe, az ön-elégségesség bünébe való eséstől. Inge dr. valószinüleg a kérdés elevenére tapint, mikor a „büntudat hiányát a szabadelvü keresztények főbünéül" emlegeti. (Types of Christian Saintliness. 75 old.) A tudatosan észszerü és igazságos élet abba a kisértésbe esik, hogy elmondja a farizeussal: „Isten, hálákat adok néked, hogy nem vagyok olyan, mint egyéb emberek, ragadozók, hamisak, paráznák". Luk. XVIII. 11.), de Isten még mindig azt a másik imádságot hallgatja meg inkább, mely mélységes alázattal szól

eképen: „Isten, légy irgalmas nékem, bünösnek". (Luk. XVIII. 18). Megmarad tehát *a lélek egyházának* az a feladat is, hogy u. i. a modern világot olyan szabadságra vezesse, mely ugyanakkor tisztelettel teljes, és olyan reménységekben erősitse meg, melyben az alázat is benne foglaltatik.

Az emancipált és béklyóit levetett szabadelvü kereszténység, továbbá, a lelki *nemtörődömség* bünébe is eshetik. Isten kegyelme oly könnyen elérhető, a világmindenség olyan jóakaratunak tünik fel, Isten, maga, oly közel van az emberekhez, hogy a hit utja ezekhez a végső valóságokhoz tulkönnyüvé válik s az elérésükre forditott akarat lényegesen csökken. Az a vallás, melyet ilyen könnyen adnak, bizonyos *nem-törődöm* fogadtatásban részesül rendesen, hiszen a leglustább kéznek is csak ki kell nyilnia, hogy az egész a tenyerébe hulljon.

A szabadelvü keresztény nyugodt és zavartalan kegyessége számára azután a bünbánó lelkek küzködései tulzottaknak kell hogy feltünjenek, hiszen a mennyország elnyerése az ő számára Istennek olyan ajándéka, melyet még csak kérnie sem kell s mégis az övé lesz. A „vallás megszerzése", némely protestáns hitforma számára a lelkiismereti furdalás és a bünbánat tragikus élményein át történik, miközben valósággal birkóznak Isten küldötteivel s nem eresztik el, mig csak meg nem áldja őket. *A lélek egyháza*, viszont, nem kiván ily megrázó élményeket. Itt a vallás normális élmény, nő, mint maga a természet, csirától az első levélig, hogy végül kiteljesedjék a kalász. *A lélek egyháza* ezt az egészséges és nyugodt feltogást ápolja hagyományaként és azok, kik a tekintély egyházának áldozáraitól és hittételeitől menekültek ide, ugy tekintenek vissza elhagyott vallásos életükre, mint valami érzelmi lidércnyomásra, melytől szinte megváltás volt szabadulni!

Ennek a nyugodt biztonság-érzésnek azonban megvannak a maga veszélyei. A vallásos élményről alkotott legsulyosabb tévedések közé tartozik, ugyanis, az a vélekedés, hogy annak megszerzése valami nagyon könnyü dolog s hogy el lehet felejteni azt az apostoli intést, mely szerint sulyos megpróbáltatásokat kell elviselnünk, ha Krisztus katonái kivánunk lenni. A lelki élet sohasem mentes a világ és a hus támadásaitól. Az emberi természet nem a nyugalom, hanem a harc, nem a puhaság, hanem a megpróbáltatások elhordozására teremtetett. Amint a fizikai világban minden mozgás az ellenállás legyőzéseképen jön létre, hasonlóképen a lelki világban minden haladás csak akadályok legyőzése árán válik lehetségessé. „Aki győz, örökségül nyer mindent; és annak Istene leszek, és az fiam lesz nékem." (Jel. XXI. 7.)

Ez a bün, sajnos, nem marad el a lélektől, mikor az a megkötöttség béklyóiból a lelki egyház szabadságába menekül. A felszabadultak türelmetlensége, a liberálisok illiberálitása, a szükkeblüsége azoknak, akik széles látókörrel biróknak tartják magukat, nagyon is lehető és sajnos, elő is forduló tünet. A türelmet-

len miszticizmus ép oly fennhéjázó, mint a türelmetlen farizeizmus. Aminek a kegyelem székébe kellene vinnie az egyént, néha ép a bosszuállók székébe segiti. A misztikus lélek, bár látományának nagyszerüsége előtt behunyhatja a szemeit s elfödheti az arcát, ugyanakkor bizonyos lelki fensőbbséget is érezhet s megvetéssel szemlélheti az értelem botorkáló utját az igazság felé. A lelki türelmetlenség, más szavakkal, a kis lelkek büne, mikor nagy eszmékkel foglalkoznak. Ez a bűn átváltoztathatja *a lélek egyházát* egy uj tekintély egyházává s elfeledtetheti vele, hogy az Uj Jeruzsálemnek, a Jelenések könyve szerint, tizenkét kapuja van, a Szent Város minden oldalán három-három, hogy azok a kapuk egész nap nyitva állanak és hogy ott éjszaka nincs sohasem. *A lélek egyházának* a tanitványa, a tekintély egyházáéhoz hasonlóan, megfeledkezhetik arról, hogy a negyedik evangélium szerint Jézus igy szólt: „Én vagyok az ajtó“ — ugyanakkor azonban hozzátette — „ha valaki én rajtam megy be, megtartatik és bejár és kijár majd és legelőt talál“. (Ján. X. 9.) Azaz: az ajtó kétfelé nyilik. Belül van a nyáj, de kivül a legelő; és a juhok nemcsak a nyugalmat és a biztonságot élvezhetik *belül az ajtón*, hanem a halmok szabadságát és legelőjét is odakint.

A lelki türelmetlenséget, tehát, nem közönyösséggel, vagy semlegességgel kell ellensulyozni, hanem a hit titokzatosságának és fenségességének egyre növekvő érzésével, mely a legkülönbözőbb temperamentumokat és hagyományokat tudja egyesiteni a lélek mindent átfogó közösségében. „A kereszténység igazi egysége — mondotta Phillips Brooks — nem a szervezet, vagy a dogma azonosságában keresendő. Mindkét módról álmodoztak már, de mindkettő megbukott. Hanem az egy közös Urhoz való lelki nekiszentelődés egységében.“ (Tolerance. 55 old.). Minél biztosabbá lesz valaki afelől, hogy rátalált egy utra, annál bizonyosabbá kell lenni az iránt is, hogy vannak más utak is — nem oly közvetlenek talán, hite szerint — de mégis mind a Szent Város tizenkét nyitott kapujának egyikéhez vezetnek. Az egyetemesség nem a hitben való egységesség, hanem a nekiszentelődés eredménye. *A lélek egyházának* legvégzetesebb büne a lelki gőg. Egyetlen ellenszere, hogy megvalósitsuk Pál apostol reménységét és szolgáljunk az Urnak „teljes alázatossággal“. (Csel. XX. 19).

Anyám emléke.

Én nem ismertem a melegséget,
Melyet az édes Anyasziv áraszt,
Gyermekségem nyolcadik évében,
Vesztettem el Édesanyámat.

Emlékeim mik hozzá füződtek,
Mint az őszilomb, évente hulltak,
Messzebb tolódtak, egyre gyürődtek,
Mig a multba bele nem simultak.

Dull Lászlóné Szent-Iványi Anna.

EMLÉREZZÜNK RÉGIEKRŐL.

Kisgyörgy Sándor naplójából.

NB. Az igaz barátság ifju lelkek szövetségkötése egy reményszerinti hosszu életre. Ilyen baráti szövetséget kötöttem sok tanuló társammal, mint Szent-Iványi Miklós, Rédiger Géza, Darkó Dénes, Lőrinczi Dénes, Péterfi Mihály, Péterfi Dénes, Took József, Gyöngyösy Béla, Pálfi Károly, Derzsi Károly, Barabás Lajos, Barabás József, Kiss Tamás, Péterfi Áron, Bedő Sándor, Máthé János, Gombos Sámuel, Katona Sándor, Székely László, Veres Sándor, Kovács Gábor, Kis András, Almási Pista, Ajtai Ferenc stb. De ezek közül többeket más más pályákra szétszórt az élet s kisebb, nagyobb távolságokban lakván, csak ritkán találkozhattunk, többeket pedig hamar elragadott a halál, megirigyelve barátságunkat.

Ürmösi Kálmán és Pálffy Ferenc bizonyultak lelki igaz barátoknak sirigtartó hiv szeretetök bizonyságtételével. S Péterfi Mihály és Péterfi Áron rokonérzetü szeretetükkel.

Ürmösi Kálmán a teológia végeztén isk. szenior és kolozsvári segédlelkész, onnan előbb tarcsafalvi, azután siménfalvi és utóbb szentgericei pap és esperes lett, szép családot 5 fiu és 1 leánygyermeket nevelt hüséges feleségével Bodolai Juliskával. Feleségét és leányát elvesztvén, fiait mind szárnyokra bocsátván, nyugdijas lett s Jenő fiánál Kolozsvárt élt nehány évig, állandó levelezésben állván velem haláláig, az igaz jóbarát.

Együtt tanultunk az érettségi vizsgára, együtt készültünk a papi vizsgára, együtt mentünk mindennapi sétánkra, mikor már végzettek voltunk, együtt beszéltük meg köz- és magándolgainkat. Szóval a legbizalmasabb és meghittebb barátságban voltunk egymással, melyet csak az ő halála szüntetett meg.

Pálffy Ferenc velünk együtt teológoskodott, de nem nagy kedve lévén a papi pályára, egyidejüleg jogot is tanult s még nevelősködött is Br. Kemény Albertnél s bár a papi szigorlatot velünk együtt letette, mégis ügyvédbojtár lett Groisz Gusztáv nagy hirü irodájában, ahonnan nagy gyakorlatot szerezve Székelyudvarhelyre ment s ott ügyvédi irodát nyitott elég kedvező körülmények között, mert ott csak két öreg ügyvéd volt s igy hamar felkapott ügyvéd lett s igen nagy forgalmu irodával dicsekedhetett 1872-ben.

Ugyanakkor vezérelt sorsom engem is a Székelyudvarhelyen az alakuló unitárius eklézsia papjává a kénosi eklézsiával kapcsolatosan s igy baráti viszonyunk erősebb lendületével együtt munkálhattuk az új hitközség gyarapodását, megalapitását és fejlődését, amiben ő másokkal együtt buzgó tevékenységet fejtett ki és jó szolgálatot tett. Mint jóhirü ügyvéd csakhamar jó házasságot kötött Ugron Borcsával, a magasabb körök kedves leányával, aki-

vel sokáig boldog házasságban élt s szép családot alkotott, több fiu és 1 leány gyermekük született, de csak 4 fiut tudtak fölnevelni, 2 fiu és 1 leány gyermekük a járványos toroklob áldozata lett.

Barátságunk révén mindig szivesenlátott vendég voltam e kedves családnál, ahol sok ünnepélyes keresztelési és más alkalmi összejövetelek idején a szép rokonkör tagjaival szerencsés voltam megismerkedni és kedves társaságokban résztvenni és jó időket tölteni.

Mikor Feri barátom házasodni készült, azt mondja nekem: megbocsáss barátom, nem te lész az esketö papom, mert a család katholikus lévén, ugy akarják, hogy a kath. pap eskessen. Én erre azt mondtam, hogy: jóhamar papucskormány alá kerültél barátom! Persze ez csak olyan baráti tréfabeszéd volt, de Feri barátom ezt elmondta a menyasszonyának szintén tréfásan s az tovább a mamának, aki azt nagyon zokon vette és még ismeretlenül komolyan megharagudott rám. Mikor erről Feri értesitett, kérdőre vontam, hogy miért pletykálta el az én tréfás mondásomat? azt mondta rá, hadd el, hátha ez jóhatásal lesz a jövőre? A házasság megkötése után bekellett mutatkoznom a barátom családjánál s előre tudtam, hogy hüvös fogadtatásban lesz részem a már ismert okból, kivált a mama részéről, ami különben csak abban nyilvánult, hogy midőn szerencse és boldogság kivánásomnak üdvözlő szavakban kifejezést adtam, a nagyságos asszony azt kérdezte, hogy hát a papucskormánnyal mi lesz? Az tréfának marad nagyságos asszonyom, mint ahogy eddig is csak tréfa volt, mondtam én, nagyon sajnálom, hogy pillanatra is békétlenséget okoztam vele nagyságodnak, amiért most ünnepélyesen bocsánatot kérek! Nemcsak megbocsátok, hanem felkérem, hogy eddigi barátságát a vejünk családjával is tartsa fenn! A papucskormány sohasem valósult, de a családi boldogság annál bensőbb és otthonosabb volt, öröm volt látni az úrasszony gondosságát, jótékonyságát és anyai odaadó nagy szeretetét, feleségi hüségét és vendéglátó szives háziasszonyi szereplését s általában a szegények iránti pártfogását. Nagy ünnepek 2-ik napján Kénosból mindig udvarhelyi hiveimhez mentem urvacsorás ünnépet tartani s ekkor az urvacsorai kenyeret és bort Pálffy Ferencné őnagysága adományozta kath. vallásu létére, mert az ura vallását is nagy tiszteletben tartotta. Kénosból Udvarhelyre minden héten egy napon vallástanitásra bejártam s ilyenkor legtöbbször ott ebédeltem, lévén a számomra egy teriték mindig fentartva. A karácsonyi karácsonyfa ajándékaiból az én gyermekeim számára is mindig pakolt egy csomagot s titokban a szekerem ládájába tétette a jólelkü kegyes asszony, hogy örömet szerezzen az én gyermekeimnek is. Másokat boldogitva volt igazán boldog az a jólélek. De a balsors megirigyelte boldogságát, megbénitotta a szerencsés munkásságu ügyvédi és vármegyei ügyész testi egészségét, ami elveszett gyermekei gyászos fájdalmait sulyosabbá tette a hü feleségnek, amidőn gyógyulást kereső férjét halva hozták haza, a lesujtó fájdalom terhe alatt örökre bucsut vett a boldogság örömeitől. Én temettem el, megsiratva elveszett jó barátomat (1897 jun. 18.).

Dr. Varga Béla püspök beszéde a konfirmált ifjakhoz.

Kedves ifju barátaim!

Köszönöm üdvözlő szavatokat, amelyet e fontos alkalommal, a konfirmálás alkalmával, megbizottatok tolmácsolt előttem.

Köszönöm ezeket a szavakat s viszonozom jókivánságaitokat szivem teljes melegével.

Gyönyörü korszak az ifjuság, az életnek legszebb korszaka. Telve hittel, reménységgel, nagyot akarással. Aki benne van, sohasem tudja annyira értékelni, mint aki már tul van rajta. Becsüljétek meg ezt a drága korszakot. Ne engedjetek egy napot se nyomtalanul elszaladni belőle. Tervezzetek, erősitsétek szivetekben a hitet és reménységet, mert enélkül üres lesz az élet számotokra. Erősitsétek magatokat az életre, gazdagitsátok lelketek tárházát, hogy legyen mindig, amihez hozzányuljatok akkor, amikor szükségetek lesz reá.

Egy jelmondatot választottam számotokra a Jelenések könyvéből: 2. r. 10. v., amely igy szól:

Semmit se félj azoktól, amiket szenvedned kell,
Légy hív mindhalálig s néked adom az életnek koronáját.

Ennek a gyönyörü bibliai helynek az első felében benne vannak azok a föltételek, amelyek méltóvá teszik az embert a jutalomra, amely az utolsó sorban foglaltatik benne.

Semmit se féljetek, amiket szenvedned kell. Nem akart ez megijesztés lenni abban a tekintetben, hogy mindenképen szenvednetek kell. Lehet, hogy lesz közületek olyan, akinek jól fog menni élete s nem lesz sem testi, sem lelki szenvedése. Ha igy lesz, akkor ezért adjatok hálát az Istennek. De előfordulhat, hogy lesz részetek különféle nehézségekben, különböző szenvedésekben. Azonban, ha lesz is nehéz pillanatotok, az irás szavaival mondom nektek: ne féljetek. Bizzatok, legyetek erősek, imádkozzatok, hogy kisértésbe ne essetek. Az, amit a hitre vonatkozólag megtanultatok könyvekből, jó volt erre a konfirmációi alkalmára. De az élet fog benneteket igazán megtanitani arra, hogy higyjetek, az élet fog igazán próbára tenni, hogy elég erős lesz a ti hitetek.

Ma elindultatok egy hosszu utra, az életnek utjára a konfirmációi emlékkel kezetekben. De emellett vigyétek szivetekben az élő Istenbe vetett rendületlen hitet,

mert az embernek drága kincs a hit,
türni és remélni megtanit
s néki, mig a sír rá nem lehel
mindig hinni és remélni kell.

Legyetek hivek mindhalálig Jézus evangéliumához. Forgassátok ezt a drága könyvet a bibliát, az életnek a könyvét s meg-

erősödtök általa minden nehézség között. Az életnek nem lehet olyan megpróbáltatása, amelyre ne találnátok meg a vigasztaló és erősitő szavakat a bibliából. Es legyetek hivek az unitárius anyaszentegyházhoz, amely feladatául tüzte, hogy Jézus evangéliumát valóra váltsa.

Kövessétek az Istenhez közel álló nagy lelkek jó tanácsait, figyelmeztetéseit s lassanként életté, valósággá lesz bennetek mindaz, amit itt most megtanultatok.

Ha igy éltek és igy cselekedtek, akkor az igéret szerint megnyeritek az életnek koronáját. Melyek ennek a koronának a drágakövei; a szeretet nagy parancsához való alkalmazkodás: Isten és embertársaink szeretete. Isten akaratának alázatos szivü teljesitése. A lelkiismeret megnyugvása. A hasznosan és szépen eltöltött élet boldog, megelégedett tudata.

Soroljak-e fel többet? Mindez együttvéve a legnagyobb jutalom, amit csak elképzelhetünk.

Őszinte lélekkel kivánom, hogy teljesedjenek be mindazok a nemes óhajtások és kivánságok, amelyek fiatal lelketeket ebben a pillanatban foglalkoztatják.

Isten gazdag áldása kisérje élteteket. Legyetek boldogok és megelégedettek.

Konfirmációi ünnepély Kolozsvárt.

Kolozsvárt a jelen évben 51 ifju tett vallomást unitárius hitéről áldozócsütörtökön. Az előkészités munkáját Ürmösi Károly tb. esperes és Ütő Lajos énektanár végezte. Az esperes közbejött

A hitben megerősödöttek csoportképe.

betegsége miatt az ünnepélyen a szószéki szolgálatot Dr. Kiss Elek főjegyző teljesitette tartalmas, mély imával és alkalmi egyházi beszéddel. Gyönyörü alkalmi énekszólóval emelte a meleg, bensőséges ünnepély fényét Puksáné Boros Irén urnő, akit hármoniumon Ütő Mária zenetanárnő kisért. Az ifjakat Benczédi Pál vallástanár kérdezte ki és szolgáltatta ki az urvacsorát.

A hitben megerősödöttek névsora a következő: Albert Zsigmond, Bodor Sándor, Csegezi György, Csécs Sándor, Csipkés József, Dezső János, Dénes Sándor, Gálffy Ferenc, Gyarmati János, Kardos László, Kun Sándor, Nagy István, Németh Béla, Pilbák Ferenc, Rázmány András, Réthy Elemér, Simon István, Szathmáry Róbert, Szeghő Péter, Tarcsafalvi Imre, Téglás László, Toroczkai István, Török János, Ürmösi Domokos. *Leányok:* Antal Irma, Balázs Ilona, Balogh Éva, Balogh Gyöngyi, Bernát Zsuzsa, Fekete Kamilla, Gálfi Mária, Gyulai Erzsébet, Harai Mártha, Hidegh Jolán, Kalapis Juliska, Karda Gizella, Korondi Olga, Koronka Erzsébet, Kövér Ida, Kreutzer Irén, Kun Róza, Miklósi Erzsébet, Pap Irma, Sarkadi Ella, Schäffer Edith, Szenes Erzsébet, Tóth Erzsébet, Vaska Klára, Veress Irén, Vogl Anna, Weress Zsófi.

Konfirmációi ünnepély Biharon.

Áldozócsütörtökön délelőtt lélekhez szóló ünnepe volt a bihari unitáriusoknak. Virágokkal és a konfirmáló lányok által font buzavirág-koszorukkal diszitett templom várta az ünneplő közönséget a konfirmáló növendékek vallástétele alkalmával. Hét unitárius ifju e napon áhitattal teli szivvel vonult a templomba Komjátszegi Géza vezetése mellett: Székely Sándor, Nagy József, Szabó Károly, Nagy Elek, ifj. Szücs Mihály, Gyarmati Sára és Zalányi Piroska. A konfirmációi imádságot a fiuk részéről Székely Sándor, a lányok részéről Gyarmati Sára mondta el, mély vallásos érzéssel és buzgósággal, mindketten átélve a pillanat szentségét. A kikérdezés után felvették az urvacsorát, miután a lelkész ünnepélyes szertartás mellett az öntudatos unitárius tagok sorába iktatta a növendékeket. Isten áldása kisérje, Jézus parancsolata: az Istenés emberszeretet vezérelje ifju testvéreinket, hogy értékes tagjai legyenek egyházunknak.

A Dávid Ferenc Egylet Ifjusági Szervezete szokásos évi találkozóját junius hó 30—julius 2 között rendezi meg Nyárád-Gálfalván, Marosmegyében.

Az Unitárius Közlöny előfizetési ára évi 36 lei. A D. F. E. évi rendes tagsági dija 60 lej. A D. F. E. örökös alapitói dija 1000 lej. A rendes- és alapitó-tagok egyleti tagsági jogaik gyakorlása mellett kapják az Unitárius Közlönyt is. Az előfizetési dij csak a Közlönyre jogosit. Kivánatos tehát, hogy mindenki lépjen be az egylet tagjai sorába s dijait rendezze. Egyleti jogait csak az gyakorolhatja, aki tagsági dijait rendezte. Előfizetés Magyarországon 3 P. Minden pénzküldemény Gálfi Lőrinc pénztáros cimére küldendő Cluj, C. Marechal Foch 12.

Anyák napja.

A kolozsvári unitárius Vasárnapi Iskola május hó 21-én délelőtt rendezte meg az „Édes anyák“ ünnepélyét.

Az istentisztelet keretében Csifó N. László lelkész tartott ünnepi beszédet: Mózes II. r. 12 v. „Tiszteld atyádat és anyádat, hogy hosszu ideig étj azon a földön, amelyet az Ur a Te Istened ád Te néked“ alapige alapján.

Istentisztelet után a nagyszámu közönség átvonult az unitárius püspökség kollégiumi disztermébe, ahol az elemi iskola növendékei kedves kis müsorukkal várták az édesanyákat. Az ünnepély keretében Rostás Dénes V. o. t. megható szavakban köszöntötte az édesanyákat, arra kérvén őket, hogy szeretetük soha meg ne lankadjon gyermekeik iránt „mert a mai időkben sokat kell küzdeni az emberek szeretetéért, de az édesanya szeretete mindig ugyanaz, kiforrhatatlan és törhetetlen!“ Majd igy fejezte ki üdvözletét „mi ha kicsinyek is vagyunk, de tudjuk, hogy édesanyja mindenkinek csak egy van, akiért életünket is készek leszünk bármikor föláldozni“.

Máté Jolánka IV. o. t. Reviczky Gyula „Imakönyvem“ cimü költeményét adta elő igen mély átérzéssel és nagy hatással. Majd „A megtalált gyermek“, „Az anya szive“, „Édesanya névnapjára“, „Beszélnek a virágok“ cimü szindarabokat adták elő a kis növendékek igen nagy sikerrel.

A müsort több szavalat egészitette ki. Végül Izsák Vilmos megköszönte az édes anyák oly nagy számban való megjelenését, egyben felszólitotta a növendékeket az ünnepélyes fogadalom letételére. Végül az unitárius ifjusági induló hangjai között ért véget az ünnepély. *Izsák Vilmos.*

Édes anyám.

Ha leszáll az est s felgyul a csillag
Virágillatos tavasz éjszaka,
Mikor elpihen a falu népe,
Elfáradt fejét álomra hajtva,
S a csendes éjben szeliden, szépen
Az ablakunkra holdsugár lebben,
Rólad álmodom, édes jó Anyám,
Drága angyalunk ott fenn az égben.

S ha zivataros sötét éjszaka
Vadul zug át a szél a lombokon,
Mikor ugy látszik, mintha valami
Sötét rém nézne be az ablakon,
S a zivatarban, mennydörgések közt
Vakitó villám fut át az égen,
Én nyugton imádkozom, mert érzem,
Ő rangyalunk vigyázs ránk az égben.

S ha földi létünk küzdelmeiben
A testem, lelkem lankad, kimerül,
Mikor imára kulcsolom kezem
A jó Istenben bizva egyedül,
Ugy érzem, a Te erős hiteddel
A lelked van itt ilyenkor velem
A Te szellemed biztat, bátorit
Édes jó Anyám, ott fenn az égben.

Tőled tanultunk mi imádkozni
S Istenben bizni rendületlenül;
Te plántáltad szivünkbe a hitet
S szent igazságot drága örökül.
Te tanitottál, hogy szegényen is
Istenbe bizva gazdagok vagyunk,
Légy áldott a haladó porodban is
Édes jó anyánk, drága angyalunk.

Konczné László Ilona.

Dr. Varga Béla unitárius püspököt a Magyar Tudományos Akadémia külső tagjának választotta. Csak nem rég számoltunk be arról az örvendetes kitüntetésről, hogy a mult évben a Magyar Tudományos Akadémia két unitárius tudóst: Dr. Gelei József szegedi egyetemi tanárt és Kelemen Lajos kolozsvári történettudóst tagjai közé választotta. Most arról érkezett hir, hogy a Főt. püspök urat a Magyar Tudományos Akadémia külső tagjává választotta. Dr. Varga Béla püspök ur már régóta tagja a Tud. Akadémia filozófiai bizottságának. Az Akadémia tagjává való kinevezését a bölcseleti irodalomban végzett beható munkásságával érdemlette ki. Ez időszerint erdélyi magyar ember a tudomány terén ennél magasabb kitüntetést nem érhet el. Az egyház minden tagja örömmel értesül főpásztora jól megérdemlett kitüntetéséről és még sok-sok sikert kiván a tudomány, az egyházi és közélet terén.

Bucureşti tárgyalások. Főtisztelendő Püspök ur egyházi titkárral együtt május hó első napjaiban külömböző egyházi és iskolai ügyekben Bucureştiben járt, ahol részint a többi magyar egyházak vezetőivel együtt felkeresték a kisebbségügyi, vallásügyi és nemzetnevelésügyi miniszter urakat s velük hosszasan tárgyaltak. A szóbakerült ügyek közül, amelyekben irásbeli beadványokat is adtak be, mint legfontosabbakat megemlitjük a felekezeti tanitók államsegélyét, amely az egyes egyházak között a tanitók száma arányában fog felosztásra kerülni, előreláthatólag negyedévi részletekben; a protestáns lelkészek államsegély emelését, amire nézve a vallásügyi minisztérium a pénzügyminisztériumhoz részletes tervet terjeszt, a 60 éven felüli tanárok és 57 éven felüli tanitók, illetve 35 szolgálati évvel biró tanerők kényszernyugdijazását, amire nézve még végleges döntés nem történt, az egyházi javaknak illetékegyenérték alóli mentesitését, amelyben az egyházak képviselői a pénzügyminisztériumban is eljártak; az uj felekezeti iskolák felállitásának ügyét, amelyben egyes konkrét kérések is terjesztettek elé. Az általános érdekü kéréseken kivül több egyházközségre és belső ember afiára vonatkozóan is nyujtottak be irásbeli kéréseket és tárgyaltak. A miniszter urak megértéssel és jóindulattal fogadták az előterjesztett kéréseket, amik elintézésének további figyelemmel kisérése iránt az elnökség intézkedést tett.

A kolozsvári egyházközség közgyülése. Május hó 21-én délelőtti istentisztelet után tartotta meg a kolozsvári egyházközség évi rendes közgyülését. A közgyülésnek a szokásos rendes tárgyain kivül legnevezetesebb pontja volt a tisztujitás. A tisztujitás során gondnoknak egyhanguan megválasztották *Pálffy László* igazgatót, akiben a hagyományos unitárius hithüség kiváló gazdasági érzékkel párosul. Betöltötték a gazdagondnoki állást is *Szabó József* ny. pénzügyigazgatósági pénztárnokkal, akinek szaktudásától sokat várunk. Pénztárosnak szintén egyhanguan megválasztották *Gyarmathy Árpádot*, aki eddig a gazdagondnoki tisztet is kiváló gonddal teljesitette. A kisorsolt keblitanácsosokat ujraválasztották, az eltávozottak helyébe *Benczédi Pál* vallástanárt és *Orbai Dénest* választották meg. Az egyházközség életében gazdasági és szellemi téren is lendület, munka, céltudatos törekvés állapitható meg.

Aki nem feledi el az ő népét. *Péterffy Gyula* volt olthévizi ig.-tanitó és énekvezér a közhatalomváltozáskor Budapestre költözött. Ott a Koháry-utcai templomban énekvezéri tisztet teljesitett. Ujabban arról értesültünk, hogy ettől a tisztségétől is visszavonult. Érdemei elismeréséül a budapesti egyházközség örökös tb. presbiterré választotta. Péterffy Gyula nem feledkezett meg a jelen évben sem a székelyföldi egyházközségekről. A konfirmáló növendékek megjutalmazására H.-Almásra 32 drb, Vargyasra 21 drb., Nagyajtára 15 drb. énekes könyvet, utóbbi helyre még 12 drb. kis bibliát (zsoltárok és újszövetség) küldött ajándékképpen. Ezen ajándékok összege összesen postaköltséggel együtt 2478 lei. Isten áldása legyen a jókedvü adakozón, hogy meg sokáig épithesse Istenországát a földi életben.

Esperesi látogatás Biharban és Nagyváradon. Barabás Miklós, a kolozsdobokai egyházkör uj esperese, első vizsgálata alkalmából, Temesvárról jövet, május 15-én vonattal Biharba érkezett. Május 16-án délelőtt 10 órakor a templomban gyültek össze a közgyülés tagjai, jelen volt nehány nő-egyháztag is. Az egybegyültek számára az esperes istentiszteletet tartott: Ézs. 28. r. 16 v. alapján mélyreható tanitást és buzditást intézve a lelkekhez. Ezt követőleg Komjátszegi Géza lelkész üdvözölte az esperest, aki az üdvözlésre válaszolva, a közgyülést megnyitotta. A kanonikus kérdések letárgyalása után, Bereczky Dániel gondnok a prédikáció és az elhangzott beszédek hatása által irányitott szép szavakkal mondott köszönetet az esperesnek, kifejezve reményét az iránt, hogy ez alkalom jótékony hatással lesz az egyházközség jövőjére nézve is. Esperes ezután bevette az esküt: L. Pap Lajos, K. Szabó István, id. Szücs Mihály keblitanácsosoktól, Székely Sándor pénztárostól, Bordás Ferenc és Kiss Albert egyházfiaktól, akikre Isten áldását kérte s ezzel az esperesi vizsgálószéki ülés véget ért. — Május 16-án délután Nagyváradra utazott át az esperes a bihari lelkész kiséretében. Ott délután 6 órakor istentiszteletet tartott az esperes, Ján. 20. r. 19. verséből kiindulva, a jézusi békességet hirdette, mig a kántori teendőket itt is a bihari lelkész végezte. Lel-

kész és Perédy György hirlapiró-egyházi tanácsos üdvözölték az esperest, aki az üdvözlésekre válaszolva, a közgyülést megnyitotta és köszöntötte a leányegyházközség érdemes gondnokát: Barla Dezső gyógyszerészt és a megjelenteket. A tárgysorozat keretében történelmi jelentőségü és egyben égetően sürgős kérdés nyert Barla Dezső gondnok döntő sulyu megnyilatkozása által és több buzgó egyháztag áldozatkészsége révén biztató megoldási lehetőséget, egy lelkész Nagyváradra kiküldése ügyében. Majd a megválasztott tisztviselők letették az esküt: Barla Dezső gondnoki, Perédy György, Bajka István, Taglicht Jolán, Szücs Jánosné és Székely Ilonka a keblitanácsosi, Balázs Gergely és Baranyay Máté az egyházfiui esküt mondták el az esperes után. Ezzel a vizsgálószéki gyülés véget ért, utána alkalmi társasvacsora volt egyik vendéglőben.

A Székelyudvarhelyvidéki Unitárius Lelkészkör 1939 március 23-án Oklándon tartotta tavaszi rendes gyülését. A havazó, zimankós idő dacára is szép számban gyültek össze a tagok. Simén Domokos alelnök megnyitójában azt a fontos szerepet vázolta, amely az új kisebbségi statutum szerint a lelkészre vár. Sajnos, a gyakorlati életben még egyik részről sem történt lépés e fontos szerep élettel való megtöltésére. Kegyelettel emlékezett meg Dobai Istvánról, ki mindig a megbékülés, kiegyenlitődés munkása volt. Gyülés egy perces néma felállással áldozott az elhunyt emlékének. Ugyancsak szeretettel emlékezett meg Fazakas Jenőről, ki 7 évi csendes, de céltudatos épitő munka után más körbe távozott. Szeretettel s jó reménységgel üdvözölte Bede Emil s Kádár Lajos új lelkészeket. Jegyzőkönyvhitelesités után Kővári Jakab számolt be felolvasásában 1938. évi hollandiai utjáról. Számot adott utjának különböző állomásain szerzett benyomásairól, a magyar parlamenti muzeumról, az Anschluss utáni Bécsről, az új német állami életről, a hollandiai bentveldi teológiai konferenciáról, melynek egyik előadója volt. Különös érdeklődést váltott ki a hollandiai leersumi ifjusági konferenciáról szóló beszámolójából az a rész, amely Adams amerikai egyetemi tanár előadásából a teuton és angolszász gondolkozásmód analizéséről adott számot. A gyönyörüen ujraépitett székely templomban Kiss Sándor végezte a lelkészi szolgálatot komoly papi méltósággal és odaadással. Kebli ügyek intézése során Zsigmond József (lókodi) mint megbizott pénztáros beszámolt a pénztárról, majd több időszerü kérdés került megvitatásra. Felvetődött annak a gondolata is, hogy Székelyudvarhelyen a nyáron alkalmas időben a kereszturvidéki lelkészkörrel közösen tartsunk összevetelt, továbbá egy Székelyudvarhelyen létesitendő vendégszoba kérdése. Gyülés végén általános tisztujitás során a következő három évre elnök lett Kelemen Imre, alelnök Bálint Albert, jegyző Kővári Jakab, pénztáros Zsigmond József (lókodi). *Jegyző.*

A Teológiai Akadémia Önképzőkörének kiküldött hallgatóinak kolozsi missziós kirándulása. Május hó 21-én a ko-

lozsi unitárius egyházközségben lélekemelő ünnepség volt. A Teológiai Akadémia 6 ifja felkereste a kolozsi unitárius egyházközséget, akiket meleg szeretettel és örömmel fogadott az egyházközség minden tagja. Vasárnap délelőtt is és délután is ünnepélyes templomozás volt a kolozsi ősi unitáris templomban. A virággal és koszoruval feldiszitett templom mindkét alkalommal tele volt hallgatósággal. A d. e. istentiszteleten Fodor Árpád teol. hallgató mondott magasan szárnyaló szép imádságot; mig utánna Dimén András teol. hallgató tartott buzditó lelkes prédikációt. Ezután vallásos tárgyu költeményeket szavaltak: Mátyás György és Zsigmond Ferenc nagy sikerrel. Halmágyi Pál az Akadémia nevében köszöntötte az eklézsia lelkészét Bölöni Vilmost és a gyülekezetet; melyre Bölöni Vilmos tiszteletes ur köszöntötte „Isten hozott"-al a teológiai ifjuságot. A d. u. istentisztelet keretében Anyák napját tartottak, mely alkalommal Halmágyi Pál imádkozott és mondott megható beszédet az édes anya szeretetéről és önfeláldozásáról. Közéneket Mátyás György énekelt. Alkalmi verset szavalt Fodor Árpád, Csete Erzsébet helybeli hajadon és mások nagy sikerrel. Fodor Árpád bucsubeszéde után meleg és megható beszéddel bucsuztatta Bölöni Vilmos tiszteletes ur az ifjuságot, kifejtve az eklézsia örömét és szeretetét a kirándulókkal szemben. A kolozsi egyházközség hiveinek ezuton is köszönetünket fejezzük ki, szives vendéglátásért. Istennek szeretete és áldása legyen a kolozsi gyülekezeten. *Dimén András.*

Építő munka Firtosváralján. Valamely falu közügyek iránti lelkesedését külsőleg leghivebben a középületek karbantartása körüli tevékenykedése fejezi ki. Minél inkább ragaszkodik a gyülekezet a templomához, annak belsejét, külsejét és környezetét annál kedvesebbé, rendezettebbé és melegebbé igyekszik tenni. Templomot, iskolát, papi- és tanitói lakást, valamint más kulturális célu falusi középületeket épitő egyházközségek hiveinek gyülekezete mind határtalan lelkesedéssel van telitve. A nemes cél érdekében kifejtett áldozatkész munka pedig hiveink hithü lelke legszebb virágainak kibomlásáról tanuskodik ékesen. Firtosváralja kicsiny község, de unitárius hitében és vallásában erős, ragaszkodó népe féltő aggodalommal őrködik azon, hogy az a melegség, melyet miként minden egyházközség éltető elemének tekint s amely legfőbb ápolójának minden időben a papiházat tartja, soha meg ne szünjék. Féltő aggodalommal őrködik, de céltudatos nemes elhatározással kész meghozni ezért áldozatát a régi roskadozó papilakás láttára, melynek helyébe az 1939 év április 23-án tartott évi rendes egyházközségi közgyülésén uj papilakás épitését határozza el. Egyhangulag közakaratra emelt nemes elhatározásának legszebb tanuságtétele az az áldozatkész megnyilatkozás, amely a papilakás épitése céljára az előre felfektetett gyüjtőiven önként jegyzi fel adomány cimen a felajánlott összegekben. Eddig a következő megajánlások történtek: ifj. Szász Dénes lelkész 1000 L, Jánosi József 1000 L, Deák Sámuel 1000 L, Jánosi Gyula 1000 L,

Jánosi Ferenc 1000 L, Bálint Simon 1000 L, Demeter Mózes 1000 L, Jánosi Mihály 1000 L, András Sámuel 1000 L, Andrási Dénes gondnok 1000 L, Márton Ferenc 1000 L, Bálint Mózes 500 L, Márton Sándor 1000 L, Bálint Sándor 500 L, Szász Benjámin 1000 L, Andrási Lajos 1000 L, Györfi Sándor 500 L, Deák Simon 800 L, Bálint Áron 700 L, András Áron 1000 L, Bálint Domokos 500 L, Demeter Lajos 700 L, Pál Mózes 500 L, Pál Ferenc 500 L, Szederjesi Mihály 1000 L, Deák Endre 300 L, Sófalvi Áron 500 L, Illyés Dénes 500 L, Deák Béla 700 L, Demeter János 500 L, Bálint Miklós 500 L, Bálint József 500 L, Simó András 1000 L, Toldi József 500 L, Pál Márton 300 L, Deák Ferenc 500 L, Deák János 500 L, Fülöp János 500 L, id. Bálint Márton 800 L, Bálint Kálmán 500 L, Jánosi Jenő 500 L, Grünfeld Herman 200 L, Kiss István 250 L, Pál T. Áron 500 L, Karda Sándor 500 L, Andrási József 400 L, Pál Simon 500 L, Akáczos Sándor 300 L, Györfi Mihály 1000 L, Albert Ferenc 500 Lej összegben, összesen 34.150 Lej összegben. 1939 április 11-én történt látogatása alkalmával Dr. Fazakas Miklós f. ü. gondnok befizetett 200 Lej adományával összesen 34,350 Lej van már biztositva. Isten áldása legyen a gazdagszivü, adományaikat önként felajánló hiveken, hogy kitüzött céljukat elérhessék. *Ifj. Sz. D.*

A jövő évi (1940) naptárra a szerkesztő kéri, hogy a közleményeket julius hó 15-ig sziveskedjenek beküldeni. A megrendelések julius végéig küldendők be. Ahonnan megrendelés nem érkezik, ugy tekintjük, hogy a mult évi megrendelés áll fönn. A névtárban eszközlendő változások is julius 15-ig beküldendők. A naptár tartalmát egy nyomtatott ivvel (16 oldal) bővitjük. Ára 15 lei lesz.

Orbán Balázs emlékünnepély Fogarason. A fogarasi unitáriusok 1939 február hó 5-én délután szép kis templomi ünnepély keretében emlékeztek meg a legnagyobb székelyről Orbán Balázsról, születésének 110 éves évfordulója alkalmából. Ez alkalommal imát mondott Bedő Boriska lelkésznő, felolvasást tartott Lukácsi Mózes lelkész: „Megemlékezés a legnagyobb székelyről" cimen, alkalmi költeményeket szavaltak: Bedő Julia, Gál Irma és Marosi Ágnes. Lelkész orgonakisérete mellett énekelt Boér Anna. A gyülekezet záróéneke után a müsor véget ért és a közönség boldog érzésekkel távozott, hogy a legnagyobb székely emlékének is szentelhetett egypár pillanatot.

Müsoros estélyek Fogarason. A fogarasi unitárius nők szövetsége az ifjusági egylet tagjainak a bevonásával az 1939 évben három alkalommal rendezett müsoros estélyt és pedig: febr. 12-én, 26-án és március 19 én. Ez estélyek müsorát előadások, szavalatok, vidám monologok, kuplék, zene- és énekszámok és egyfelvonásos szindarabok előadása képezték. Megnyitó beszédet mindhárom alkalommal Bedő Ferenc gondnok s bezáró szavakat Lukácsi Mózes lelkész mondott. Két alkalommal angliai élményeiről érdekfeszitően számolt be Bedő Boriska. „Mi illik és mi nem?"

cimen talpraesett előadást tartott egy alkalommal Gergely János nyug. tisztviselő. Szavaltak: Bedő Boriska, Gellért Irén, Fülöp Elemér és Sándor Irénke. Egy alkalommal Reményik verseket szavalt igazi müvészettel Kelemen Imre, oklándi lelkész. Vidám monologot adtak elő: Lukácsi Mózes két alkalommal és Sándor Irénke egy alkalommal. Kuplét énekelt, Rákosi Zoltánné zongorakisérete mellett Holló Károly egy alkalommal. Magyar nótákat énekelt Bedő Julia zongorakiséretével Járai Mártonné, mig Bankes Ilus műdalokat adott elő. Zongorán játszott Schneiderné egy alkalommal. Egyfelvonásos szindarabok előadásánál közremüködtek: Bedő Boriska, Lukácsi Mózes, Spring Anna, Deák Erzsébet, Gál Irma, Elekes Erzsébet, Szabó János, Rákosi Zoltán, Zöldi Bözsi, Molnár Péter, Holló Károly és Farkas Károly. Diszletek előállitásánál jól segédkeztek: Mérész Juci és Márton Manci. Egy alkalommal ötletesen, sok szellemességgel konferált Bedő Julia. E műsoros esték a közönség által nagyon kedveltek voltak, amit semmi sem bizonyit jobban, mint az a tény, hogy a város magyarsága csaknem egész számban megjelent és zsufolásig megtöltötte a termet, amelyet a református egyházközség vezetősége készséggel, testvéries megértéssel bocsátott a rendelkezésünkre, amiért e helyen is fogadják hálás köszönetünket. Itt emlitjük meg azt az örvendetes eseményt is, hogy nőszövetségünk a református és katholikus nőegyletekkel karöltve a református nőegylet neve alatt folyó év febr. hó 18-án este jól sikerült közös-bált rendezett, amelynek bevételéből nőszövetségünket illető $^1/_3$-ad részt készséggel adtuk oda a két felekezeti iskola céljaira, hiszen az unitárius növendékek csaknem kivétel nélkül ez iskoláknak a tanulói. A bál müsorát eredeti székelytáncok bemutatója képezte s unitárius fiaink és leányaink innen sem hiányoztak. A székely táncokat sok humorral lelkészünk, Lukácsi Mózes konferálta be. Szivünk igaz érzésével örvendünk e közös összefogásnak s óhajtjuk azt a jövőben is.

Házasságok. *Jánosi Annuska* és *Lukácsi Mózes* fogarasi lelkész f. év március hó 30-án tartották esküvőjüket Siménfalván. Az egyházi megáldást Pál Dénes, egyetemes lelkészköri elnök, siménfalvi lelkész végezte.

Fülöp Árpád olthévizi lelkész és *Balázs Sárika* május hó 7-én tartották esküvőjüket Székelyderzsben megható szép ünnepély keretében. Egyházi áldásban Kelemen István esperes részesitette az ifju párt. Az ifju pároknak tartós boldogságot és Isten áldását kérjük.

Dr. Kovács Ferenc. Május hóban a kolozsvári egyetemen az orvostudományok doktorává avatták *Kovács Ferencet*, aki hosszu ideig az unitárius kollégium betegszobájában a betegek gondozása körül dr. Márkos György iskolai orvos felügyelete mellett kiváló szolgálatot teljesitett. A fiatal orvosnak sok szerencsét és sikert kivánunk.

Halálozások. *Balázs András esperes gyásza.* Április hó 5-én temették el Sinfalván Balázs András édes anyját 80 éves korában. Az egyszerü földmives asszony élete gyermekei iránt való gondos

anyai szeretetében telt el. Hét gyermeknek adott életet; kik közül 4 fiu és 3 leány. A fiuk közül egy pap, egy szántóvető, egy ny. csendőrőrmester, egy tisztviselő. Leányai közül kettő otthon van, egy Magyarországon; 24 unokája és 5 dédunokája maradott. Istennek hála, gyermekei, unokái és dédunokái mind élnek. Az elköltözött matrona élete igazán Istentől megáldott élet volt.

Székely Levente, Szekely Tihamér magyarsárosi lelkész fia, életének 18-ik évében, rövid szenvedés után, május hó 20-án meghalt. A megrendítő csapás után Isten adjon megnyugvást, vigasztalódást a szülői szivnek.

Oborsil Gyula hajduszoboszlói városi állatorvos, Hajdu vármegye törvényhatósági bizottságának tagja, a világháboruban többszörösen kitüntetett katonai állatorvos-főnök, életének 53-ik, boldog házasságának 26-ik évében, rövid, de sulyos szenvedés után, május hó 17-én reggel 3 órakor elhunyt. Az elhunyt kiváló közéletü férfiu a kolozsvári kollégiumunkban végezte középiskolai tanulmányait. Barátai soha sem feledik el szeretetteljes lényét. Özvegye: P. Nagy Erzsébet, gyermekei: Gyula és Edit gyászolják a feledhetetlen házastársat és a jó édes apát.

Szerkesztői üzenet. Bucureşti lelkészi jelentés befejezése, valamint több cikk, lapunk szük terjedelme miatt, jövő számunkra maradt. A lapot érdeklő közleményeket a hónap 20-ig kell beküldeni.

Nyugtázás. Az egylet pénztárába február 15-től május 9-ig *tagsági dijat* fizettek: Boros Mózes Jobbágyfalva, Petke Andorné Ilieni, Einzig Jenő, Gönczi Sándor Brassó, Özv. Szentpáli Sándorné Botfalu, Taar Géza N.-Ajta, Pálffy Károly Abrudbánya, Biró Domokosné Felsősófalva, Özv. Tóth Vilmosné Szentábrahám, Unitárius Egyházközség Sz.-udvarhely, Dézsi Zoltán Várfalva, Ürmösi Jenő Kolozsvár, Özv. Marosi Mátyásné Nagyenyed, Ferenczi Árpád Előpatak, Nyitvai Mózes Marosujvár, Dr. Major Ferenc Hosszufalu, Ferenczy Mózes Olthéviz, Lőrinczy István Sz.-keresztur, Szigetváriné S. Nagy Ida K-vár 1939-re, Papszt Gyula 1938-ra, Pálffy Sz. Mózes Várfalva 1938—1939-re, Csegezy Sándor Csegez 1936—1939-re, Zoltán Árpád Egeres 1936—38-ra (100 lei), Zsakó János M.-Vásárhely 1930—1939-re (276 lei), Zsakó Zoltán Kolozsvár 1938—1939-re, Weress Béla Kolozsvár 1939—40-re (100 lei), Sebestyén Sándorné Barót 1936—1939-re, Pap Mózes Sz.-Keresztur 1929—1932-re, Nagy Sándor Sz.-Szentkirály 1937—1938 ra. — *Előfizetői dijat* fizettek: László Sándor Jobágyfalva, Gyárfás Lina Erzsébetváros, Benkő Gyuláné Ilieni, Varga Lajos Zilah, Vári Dénes Firtosváralja, K. Nagy Márton, Pál Zsigmond Szabéd, Bodi Ferenc, Kibédi Pál Sz.-Keresztur, Id. Kilyéni József Kökös, Simó József Sz.-Udvarhely, Sigmond Dénes, Özv. Pluger Györgyné, Id. Kökössy Józsefné Kökös, Kiss Istvánné, Kormos Jenő Kövend, Tóth István Ürmös, Czika Jánosné Hosszufalu, Geréb Ádám Kolozsvár, Varga István Köpecs, Özv. Benkő Lajosné Barót, Fülöp József, Kolcsár János, Kádár István Olthéviz, Györfi István Székelyudvarhely 1939-re. (Folytatjuk.)

A Bucureşti unitárius egyházközség hirei.

Anyakönyvi bejegyzések. Nagy András és Tóth Ilona *András* nevü fia megkereszteltetett április 23-án. Lőrinczy Géza unitárius lelkész és neje Kovács Irénke *Botond Géza* nevü fia megkereszteltetett április 30-án; a keresztelési szertartást Rostás Dénes kálnoki lelkész végezte.

Az esperesi vizsgálat egyházközségünkben április 29-30 napjain tartatott meg. Vizsgálószék megvizsgálta a lelkész kezelése alatt álló összes könyveket, valamint az egyházközség anyagi ügyeit s jegyzőkönyvre vette, hogy azok „minden tekintetben rendben találtattak". A vizsgálat alkalmából tartott ünnepi istentisztelelen hivek szép számban vettek részt. Istentisztelet végeztével Rostás Dénes kálnoki lelkész könnyeket fakasztó, megható beszéd kiséretében keresztelte meg helybeli lelkész és neje kisfiát. Istentisztelet után közgyülés, azután pedig közebéd volt. Közgyülésen esküt tettek Gagyi István egyházközségi jegyző, valamint Fekete József és Kelemen Benedek keblitanácsosok. Közebéden a helybeli ref. egyházközség képviseletében Nagy Sándor lelkész és Dr. Bakk Elek egyházközségi főgondnok vettek részt.

Dr. Varga Béla püspök ur bucureşti tartózkodását arra is felhasználta, hogy egyházközségünket meglátogassa. Május hó 5-én este a lelkészi hivatalban összejöttek az egyházközség vezetői és keblitanácsosai nagy része, valamint a Nők Szövetsége és Ifjusági Kör több tagja. Egyházközség nevében Lőrinczy Géza lelkész üdvözölte püspök urat s egyuttal felhasználta az alkalmat arra is, hogy az egyházközség helyzetéről egy áttekintő képet adjon püspök urnak. Kifejtette, hogy az egyházközség fejlődésének egyik legfőbb feltétele egy saját telek vásárlása, melyen akár a rajta levő épületek átalakitása, akár épités utján megfelelő imaház és lelkészi lakás állittassék be. Püspök Ur meleghangu beszédben válaszolt lelkésznek s kifejtette, hogy legfőbb gondjai közé tartozik a bucureşti egyházközség teljes talpraállitása. A telekvásárlással kapcsolatban elmondotta, hogy már őmaga is nézett telket, mely — amennyire a helyzetet ismeri — megfelelő lenne az egyházközség számára s kilátásba helyezte, hogy nagyobb összegü kölcsönt fog szerezni az egyházközségnek, melyet a telekvásárlásra és imaház alakitásra, vagy épitésre lehessen felhasználni. Felhivta hiveket, hogy járjanak utána, s amennyiben megfelelő alkalmi vételről szereznének tudomást, hozzák azt az egyházközség vezetősége tudomására. Püspök Ur beszéde során ismertette egyetemes egyházunk helyzetét is s egyházunk fejlődésével kapcsolatban sok reményteljes tényre mutatott rá. Beszédek elhangzása után barátságos eszmecsere kezdődött, melynek során ugy az egyházközség, mint az egyetemes egyház helyzetével kapcsolatban sok részletkérdés került megbeszélésre. Püspök Ur látogatása hiveink körében a lehető legjobb benyomást keltette.

Anyák napját május 14-én tartottuk meg. Istentisztelet végeztével a következő iskolás növendékek szavaltak alkalmi köl-

teményeket: Balogh Béla, Németh Ernő, Udvary Sárika, Kovács Endre, Kovács Sándor, Pál Ottó, Szücs Erzsike, Bálint Ödön, Gál Katica, Sántha Ferenc és Benczédy Mária. Megható ünnep volt.

Keblitanácsunk május 14-én foglalkozott a telekvásárlás kérdésével. Keblitanácsosok közül heten kimentek a Str. Teodor Speranția 166-A sz. alatti telek megnézésére. E telek 889 négyzetméter nagyságu s egy szép ház van rajta, mely minden tekintetben megfelelne lelkészi lakásnak és hivatalnak s megfelelő erős alappal bir arra, hogy az emeleten levő mostani egyszoba s mosókonyha mellé még tovább is épiteni lehessen s az emelet hasznot hozó legyen. A telek nagysága megengedi, hogy megfelelő imaházat is épithessünk. Egyházközség elöljárósága a vétellel kapcsolatban a szükséges felterjesztéseket megtette, hogy a vásárlás elvi oldala jóváhagyása után az ügyet közgyülés elé vihesse. Addig is hiveinket felhivjuk, hogy a megfelelő fekvésü s céljainknak megfelelő eladó telkekre hivja fel egyházközség elöljárósága figyelmét, hogy a vásárlást a legalkalmasabb helyen s a legjutányosabb áron eszközölhessük. Legközelebbi keblitanácsi gyülésünk junius 11-én lesz.

Konfirmációi istentiszteletünket május 21-én tartottuk meg. Istentiszteleten a 3 fiu és 11 lány konfirmánduson kivül 67 jelenlevő volt. Növendékek mind szépen feleltek a kikérdezés alkalmával.

A hittanvizsga egyházközségünkben junius 4-én lesz. Esperesi hivatal Bartha Miklós egyházközségi főgondnokot és Németh Ernő egyházközségi gondnokot kérte fel a vizsgabiztosi tisztségre.

Nők Szövetségünk házi kötőkéi tovább tartanak. Május 11-én Sántha Ferencné s 25-én Vargha Györgyné látta vendégül otthonában a megjelenő tagokat. Junius 9-én Kovács Endréné (Str. D. 31) s junius 23-án Németh Ernőné (Str. Sf. Voevozi 35) látja vendégül az érdeklődőket.

Ifjusági Körünk április 23-án és május 7-én tartott gyülést. Az elsőn a hivatalos megbeszélések után Ebert Lajos elnök olvasott fel Nyirő József „Uz Bencze" c. könyvéből két fejezetet. Az utóbbin Lőrinczy Géza lelkész tartott előadást a külföldi ifjusági mozgalmak tanulságairól. Gyülések istentisztelet után voltak s igy azokon a gyülekezet majdnem teljes számban ott maradt. Május 1-én és 18-án ifjuságunk egésznapos kirándulást rendezett a pantelimoni erdőbe. Az elsőt megzavarta az eső, de az utóbbin igen szép számmal voltak jelen ugy a Kör tagjai, mint az egyházközség hivei. Az ifjuság egyleti évi utolsó gyülése junius 11-én, istentisztelet után, melyre jóelőre felhivja a figyelmet az ifjuság vezetősége.

Egyházi adót fizettek 1936-ra Szarka Lászlóné 25 leit. 1937-re Nagy András 300, Rohonyi Vilmosné 200, Szarka Lászlóné 80 leit. 1938-ra Nagy András 300, Kovács István 200, Maschek Antalné 100, Rohonyi Vilmosné 200, Tiboldy Mihály IV—VI hóra 100, Szarka Lászlóné 80 és Barthos Róza 100 leit. 1939-re Bába Mihály 200, Nagy András 300, Kárpáti Lenke ápr.-máj. 200, Balogh Miklós 150, Gagyi Péter 200, Péter Márton 200, Bölöni

Anna i-vi 50, Kelemen Benedek 400, Mátyás András i-vi 90, Béla Sándor i-vi 100, Puksa Endre i-vi 500, Székely István 200, Roth Juliusné 100, Momorlan Maria 200, László András 100, Kibédy Mihály 150, Jakab Dénes 120, Kovács Mihályné 500, Benedek Ida 100 és Bartos Róza 100 leit. Fennti befizetések április 20-tól május 21-ig történtek.

Egyházközség szükségeire adakoztak: Dr. Lukácsi József 100, Udvárhelyi unitárius egyházközség 150, Momorlan Maria 150 leit. Lelkészeink közül: Barabás Miklós esperes 100, Benczédy Ferenc 50, Török Elek 50, Keresztesi Dénes 50, Csongvay Lajos 50, Sigmond József 100, Orbók Gyula 140 leit.

Unitárius Közlönyre előfizetési dijat, illetve adományokat adtak: Nagy András 100, Kárpáti Lenke 40, Gagyi Péter 50, Péter Márton 40, Maschek Antalné 50, Darkó János 50, Mátyás András 40, Szarka Lászlóné (Piatra Olt) 36, Béla Sándor 40, Udvary Lajosné 50, Székely István 40, Roth Juliusné 50, Momorlan Maria 40, Bölöni Anna 40, Kibédy Mihály 40, Keresztesi Albertné 50, Czoguly Róza 50, Buzogány Maris 40, Benedek Ida 50, Kovács Mihályné 40, Csiky Mihály 50, Ungváry Istvánné 50 és Tiboldy Mihály 50 leit. Kérem szórványban lakó hiveinket is, hogy előfizetési dijaikat sziveskedjenek lelkészi hivatalunk cimére beküldeni.

Ház-alapunk javára 120 leit adott Nagy Sándor református lelkész. Konfirmádusaink ezévben adományaikat szintén ezen alap javára adták, tekintettel házvásárlási szándékunkra. 200 leit adtak: Lengyel Ágnes, Kovács Irénke, Kovács Lujza, Elekes Ella, Csiky Anna és Gotthárd Elvira. 150 leit adott Kovács Anna. 100 leit adtak: László László, Barthos Rózsika, Marosi Juli, Gyarmathy Juliska, Kovács Ferenc. 50 leit adott Benedek Albert. További adományokat, tekintettel a nemes célra, másoktól is szeretettel várunk.

Hősök napja a „Pro patria" temetőben, hol a német, bolgár és magyar hősi halottak pihennek, az illető nemzetek követségei rendezésében folyt le a hősökre való kegyeletes megemlékezés ünnepélye. Az ünnepélyen magyarnyelvü imát Lőrinczy Géza lelkész mondott.

Nyaraltatási akciónkat az idén szélesebb körre szeretnők kiterjeszteni. Tisztelettel kérjük azokat, akik egy-egy gyermek elfogadása, vagy utiköltsége fedezéséhez való hozzájárulás által segitségünkre tudnak jönni, ebbeli szándékukat sziveskedjenek Lelkészi Hivatalunk tudomására hozni, legkésőbb junius 20-ig. Missziói munkánknak ez egyik legfontosabb ága, melyet a mult nyáron vezettünk be s igen hasznosnak találtunk.

Lelkészi hivatalunk cime: Bucureşti 2, Strada Basarabia 47., II.

Az „Unitárius Közlöny" megjelenik havonta.

Felelős szerkesztő: Benczédi Pál, Cluj, Colegiul Unitarian.

Tipografia „Pallas" könyvnyomda Cluj, Strada Vlăhuţa 3.